

Sygn. akt IV CSK 711/19

POSTANOWIENIE

Dnia 15 października 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

w sprawie z powództwa M. M. i J. M.
przeciwko (...) Niestandaryzowanemu Sekurytyzacyjnemu Funduszowi
Inwestycyjnemu Zamkniętemu w W.
o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 15 października 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda M. M.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 15 kwietnia 2019 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od powoda M. M. na rzecz pozwanego kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania przed Sądem Najwyższym,**
- 3) przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w (...) na rzecz adw. K. B. wynagrodzenie w kwocie 3600 (trzy tysiące sześćset) zł podwyższone o stawkę podatku od towarów i usług za nieopłaconą pomoc prawną udzieloną powodowi M. M. z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Powód M. M. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 15 kwietnia 2019 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Zatem nie w każdej sprawie, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. W judykaturze Sądu Najwyższego, odwołującej się do orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, jeszcze w okresie obowiązywania kasacji zostało utrwalone stanowisko, że ograniczenie dostępności i dopuszczalności kasacji nie jest sprzeczne z Konstytucją RP, ani z wiążącymi Polskę postanowieniami konwencji międzynarodowych (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2001 r., III CZP 49/00, OSNC 2001, nr 4, poz. 53).

Podstawowym celem postępowania kasacyjnego jest przede wszystkim ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147). Ochrona interesu prywatnego nie jest całkowicie pozbawiona znaczenia, co przejawia się w szczególności w przesłance przyjęcia skargi kasacyjnej

do rozpoznania określonej w art. 398 § 1 pkt 4 k.p.c. (gdy skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona).

Skarżący we wniesionej skardze kasacyjnej wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania oparł na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Zgodnie z ugruntowanym w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądem, za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. uznaje się zagadnienie nowe i dotychczas niewyjaśnione. Zagadnienie to musi mieć charakter istotny i być zagadnieniem ściśle jurydycznym, tj. dającym się przedstawić w sposób syntetyczny i oderwany od kontrowersji dotyczących ustaleń faktycznych lub oceny dowodów (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 grudnia 2008 r., III CSK 285/08, ICBSN 2009, nr 4, s. 48). Chodzi przy tym o zagadnienie o charakterze abstrakcyjnym, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji, a jego rozstrzygnięcie będzie miało znaczenie nie tylko dla oceny konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla innych podobnych spraw. Z tej przyczyny przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej z powołaniem się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) wymaga wykazania przez skarżącego, że w sprawie występuje zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa.

Za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. uznać można tylko takie, które następnie może być przydatne dla rozstrzygnięcia o zasadności bądź bezzasadności wniesionej skargi kasacyjnej. Nie może też obejmować materii wyłączonej spod kontroli kasacyjnej, jak chociażby oceny wiarygodności i mocy dowodów.

Powyższych wymagań nie spełnił powód, który wskazując w skardze kasacyjnej na wystąpienie trzech istotnych zagadnień prawnych w istocie prowadzi polemikę z ustaleniami faktycznymi poczynionymi w zaskarżonym wyroku. Skarżący neguje ustaloną przez Sąd Okręgowy okoliczność, że wniosek wierzyciela o nadanie klauzuli wykonalności został złożony poprawnie i w konsekwencji doprowadził do przerwania biegu terminu przedawnienia i na tej podstawie przedstawia zagadnienia prawne na tle art. 123 § 1 k.c.

Przedstawione przez skarżącego ujęcie jest niezgodne z przyjmowaną w doktrynie i orzecznictwie zasadą, że istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. musi być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń.

Ponadto w świetle ugruntowanego orzecznictwa skuteczność powołania się na tę przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zależna jest nie tylko od wyartykułowania przez stronę skarżącą zagadnienia prawnego, ale również niezbędne jest wywiedzenie argumentów juredycznych wskazujących na występowanie rozbieżności interpretacyjnych przy rozstrzyganiu przedstawionego zagadnienia (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2018 r., I CSK 798/17, niepubl., z dnia 26 kwietnia 2018 r., IV CSK 585/17, niepubl. oraz z dnia 8 kwietnia 2018 r., V CSK 577/17, niepubl.). Tymczasem skarżący w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ograniczył się do wyartykułowania problemu prawnego i oczekiwanego podejścia interpretacyjnego bez jednoczesnego osadzenia ferowanych twierdzeń na kanwie argumentacji juredycznej i ich skonfrontowania z ewentualnymi argumentami przemawiającymi na rzecz stanowiska przeciwnego.

W sprawie nie zachodzi także nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę - w granicach zaskarżenia - z urzędu (art. 398¹³ § 1 k.p.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Na wniosek pozwanego zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną Sąd Najwyższy orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie art. 98 § 1 i 3, art. 108 § 1 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. oraz przepisów § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 i § 15 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800).

W przedmiocie przyznania adwokatowi K. B. od Skarbu Państwa - Sądowi Apelacyjnemu w (...) wynagrodzenia tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu podwyższonego o kwotę podatku od towarów i usług,

na stosowny wniosek, Sąd Najwyższy orzekł na podstawie § 2 pkt 1 w zw. z § 16 ust. 4 pkt 2 i § 8 pkt 7 oraz § 4 ust. 1-3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (jedn. tekst: Dz.U. z 2019 r., poz. 18).

jw